

A színháznak két kapuja van: egy közönségnek, egy pedig a fellépő művészeknek. Talán mi újságírók vagyunk az egyetlenek, akik rendszeresen használják mindkettőt. Magam a művészbemutató nemcsak interjú, és riportkészítés céljából szoktam átlépni, gyakorta benézek a próbátáblára, ki mit fog játszani, énekelni, hogy áll a munka. Úgy vélem, a színházi újságíráshoz hozzátartozik a belső tájékozottság, némi bennfentesség. A kritikusnak például, nem árt (sőt kötelessége), hogy a bemutatás előtt néhány próbát is végigjűljön, hogy alaposabban megismerkedhessen az előadással, ne csak egyetlen este, (a bemutatás) alapján alkosson így erősen ad hoc véleményt. A színháznak úgy tűnik, más a véleménye: úgy vélik a próbán való újságírói jelenlétet illetően és káros. Helyen alkalmakkor többször is felszólítottak, hogy hagyjam el a termet, ne leskelődjek. Ők tudják, akkor többet nem megyek! Marad hát a közönség státusza és nézőpontja, marad az előadás. Talán közismert, hogy a bemutatásra a színház meghívja a sajtó képviselőit is, tiszteletjegyeket küld: vigyék híret az ünnepnek. Örömmel tudatom, hogy újságunk, a Szegedi Egyetem a színházban *magas tiszteletnek* örvend: rendszeresen a harmadik emeletre tiszteleg föl bennünket. A Kisszínházban pedig úgy a 25-ik sor tájékára, egy darab jeggyel.

Ezek a gondos távollátások nyilván abból adódnak, hogy az elfogulatlan véleményhez *tárlat* szükséges. Milyen dolog is volna, ha az egyetemi lap forrófejű fiatal titánját a földszinten egyszer csak megperzselné a produkció tüze, és izzó sorokban számolna be élményéről? Egyébként is mi sem hívtuk meg őket, egyetlen szerkesztőségi értekezletre (talán nem is örülnének nekik igazán), ráadásul nekünk csak első emeletünk van.

Persze szinte biztos vagyok benne, hogy egy „színházit” ez az értekezlet nem is érdekelné. Azt az újságírókat azonban, akik bejárna a színházba, őt bizony érdekelné. Szeretne közelebb kerülni ahhoz, ami ott történik. Nem az esetleges veszekedésekhez, szafos botrányokhoz, hanem a *munkához*. Ami azért a részünkről, mégse az ellenségeskedés, az áskálódás, hanem a tisztelet jele.

— kritikuss —

Koncert és bál

JATE-klub

A JATE Károlyi kollégiumában Kortárs zene címmel előadássorozat indul, *Joó Ete* vezetésével. Az első koncert február 8-án 19 órakor kezdődik. A tervek közt szerepel a 180-as csoport, a Gayan, a Makam együttese fellépése és Szabados György koncertje is. Az előadások ingyenesek, a koncertekre azonban a helyszínen jegyet kell váltani.

Február 16-án a régi idők rockzenéje szellemében farsangi bált rendeznek a kollégisták. Jegyek érkezéskor a helyszínen válthatók. A bál nyilvános.

Hosszas felújítás után végre „teljes terjedelmében” megnyílik a JATE Szabadidőközpont. A klub február 8-tól újra mindennap nyitva tart, és változatos programokkal várja tagjait. A tagsági igazolvány ára JATE-hallgatóknak 100 Ft, más intézmények hallgatóinak, a JATE oktatóinak és dolgozóinak 150 Ft. Igazolványok a helyszínen válthatók.

Februárban HO, R₃ filmklub lesz, fölép Nagy *Bundó* András és a *Tátrai Band*. Folytatódnak a klub sorozatai is, 10-én este a Botrányklubban: A hipofízisügy, Balogh Tamás és Dlusztus Imre vendége dr. László Ferenc, és továbbra is lesz premier-mozi.

Egy szakma, amely nincs? De nélkülözhetetlen!

A II. Országos Titkárnői Tanácskozás 1987. nov. 27–28-án Budapesten tartotta meg *Bajnok Zolt*-t, a Magyar Gyorsírók Országos Szövetségének elnöke megnyitójával. *Gyertyánosi Zoltánné*, a titkárnői szakosztály elnöke „Beszámoló az első tanácskozáson elhangzottokról. A titkárnői szakosztály legfontosabb célkitűzései, a szakosztályon belüli megalakult bizottságok eddigi tevékenysége” címmel tartott előadást. Javaslatot tett arra vonatkozóan, hogy a közeljövőben mik legyenek az újonnan megalakult szakosztály legfontosabb feladatai. Javaslatot kért a titkárnőklubok működési rendjére és programjára vonatkozóan. (Itt jegyzem meg, hogy kiemelten beszélt a már régóta működő *SZOTE Titkárnői Társulatról*).

Dr. Szabó Endre, a Közalkalmazottak Szakszervezetének főtájkára előadásában kiemelte, hogy a társadalmi-gazdasági stabilizáció végrehajtása érdekében több népszerűtlen intézkedést kell hozni a gazdasági élet minden területén (adó és áremelések, létszámleépítések stb.). Ez a vezetők és a titkárnőket is új, bonyolultabb feladatok elé állítja. Szükséges, hogy a titkárnők az eddigienél is több terhet vegyenek le a vezető válláról, és segítsék megérteni főnökeik gondjait. Ugyanakkor a titkárnőknek is legyen véleményük a döntésekről és maguk is kezdeményezzenek, javasoljanak, s ha szükséges, bíráljanak is. A tanácskozás második napján *dr. Folkmayer Tibor*, a SZOT Elméleti Kutató Intézetének igazgatóhelyettesétől „A titkárnői munka új feladatai, a vezető és a titkárnő munkakapcsolata a megváltozott gazdasági és irányítási körülmények között” címmel tartott nagyon érdekes előadást. Hangsúlyozta, hogy a vállalati és költségvetési szervek titkárnőire egyformán alapfeladatok vonatkoznak. Ügyintézésüknek rugalmasnak, gyorsnak és bürokráciától mentesnek kell lenni. Azonosulnia kell a vezetők felfogásával, ún. vezetéközeleli élethez kell teremteni. A titkárnő nem beosztott a főnök mellett, hanem közvetlen munkatárs. Kell az ügyel való belső azonosulás, követni kell azokat a normákat, amit a cég vállal. Ugyancsak sikeres előadása volt K. Nagy Zoltánnak (titkárnői szakosztály titkára), amelyet „A titkárnők helyzete itthon és külföldön. Javaslatok a szakmáshoz szükséges követelményszint eléréséhez” címmel tartott meg. Az előző előadáshoz kapcsolódva megjegyezte, hogy a titkárnők az igazgatói vagy bármilyen más magas funkciót betöltő főnöki, vezetői státuszhoz tartoznak. A főnökek csak úgy tudnak munkatársai lenni, velük együtt dolgozni, szerteágzó feladataik alól termentesíteni, ha a magasán kvalifikált tudásukkal, kiegyensúlyozott viselkedésükkel, csiszolt modorukkal, rátermettségükkel, felelősségvállalásukkal nélkülözhetetlenné teszik magukat. Egy jó titkárnőnek rendelkeznie kell szervezői készséggel, precizitással, kontaktusteremtő képességgel, toleranciával, türelmével. K. Nagy Zoltán beszélt még arról, hogy nálunk Magyarországon az ún. titkárnői szakma nem létezik, s amíg nem lesz önálló szakma, addig a munkakönyvben sem lehet egyénes a titkárnői besorolás. Megemlítette, hogy miért, s milyen mértékben okoz problémát a hazánkban dolgozó titkárnők oktatása, s munkájuk elismerése. Hosszasan esetelt, hogy külföldön különösen Nyugat-Európában a titkárnői szakmát nemcsak elismerik, de presztizse van. A titkárnői képzés többrétű: Bécsben pl. titkárnőképző akadémia, Brüsszelben európai titkárnőképző akadémia működik. Néhány szocialista országban is kedvezőbb a titkárnők helyzete mint Magyarországon. Szovjetunióban a felsőszintű vezetők mellé 4–5 éves akadémiaikon képzik a titkárnőket. Lengyelországban az iskola diplomát ad a felső képzésben résztvevő titkárnőknek. Az NDK-ban korszerű eszközökkel, magas szinten és szigorú követelményekkel oktatják az ismereteket.

Az előadássorozatokat mindkét nap vitafórum zárta.

A kétnapos tanácskozáson az ország különböző területeiről több egészségügyi titkárnő is részt vett.

DARÓCZI GABI

Mirigyek és vélemények

Igazi szegedi könyvet tarthat kezében az olvasó. Egyrészt annak írói, *Balogh Tamás* és *Dlusztus Imre* is városunk lakói, sőt újságírói pályafutásukat éppen az egyetemi újságnál kezdték. Másrészt *László Ferenc*, a SZOTE egyik volt vezetője, valamint a könyvben szereplő interjúalanyok többsége szintén szegedi, a felsőoktatásban dolgozó szakember, sok olvasónknak talán személyes ismerőse is. S harmadrészt, de talán nem utolsósorban, szegedinek tekinthető — hiszen itteni holttestekből vágatott ki — az a néhány ezer hipofízis, amelyek a velük elkövetett szabálytalanságok révén váltak az ügy főszereplőivé.

Magáról a hipofízisügyről igen sok sajtóközlemény jelent meg annak idején, s ha visszakérünk közülük a legelső néhányat, azok bizony egytől-egyig László professzor-ellenes, sőt nem ritkán orvosellenes hangulatúak. A vélemények aztán — ahogyan a különböző fokú bírói ítéletek is — enyhültek, mignem a másik oldalra billentek át. S a végén már egyre inkább az általános, „mögöttes” jelenségekre összpontosítanak, magát a hipofízisügyet ürügyként használva fel arra, hogy a felmerült, — és eddig jogilag kellőképpen nem szabályozott —, a szervkivétel, a testünk felett halálunk után gyakorolt rendelkezési joggal és más etikai kérdésekkel kapcsolatos álláspontjukat kifejtsek.

A szóban forgó, *A hipofízisügy* című könyv is erre tesz kísérletet. Műfaját sokan riportkönyvként, interjúgyűjteményként, megint mások egészségügyi szociográfiaként határozzák meg. Kétségtelen, hogy a benne véleményt nyilvánítottak közül többen vannak azok, akik az elkövetett szabálytalanságokat „megbocsáthatónak” tekintik azon előnyökkel szemben, amelyeket a hipofízisügy az orvostudomány és a betegek számára „nyújtott”. Ha meggondoljuk, a másodfokú ítélet is efelé hajlik, hiszen a letöltendő szabadságvesztést a sokkal enyhébb kategóriába tartozó felfüggesztéssel „helyettesítette”. Örövendetes dolog az is, hogy a szerzők által felkért nyilatkozók vállalták a közvélemény előtt véleményüket, mindössze egyetlen olyan vezető beosztású egyetemi tisztségviselő akad, aki elhárította a lehetőséget. A könyv „sikere”, azaz eladható példányszáma szempontjából nyilván hátrányos dolog, hogy — bár a kézirat közel egy éve összeállt — csak jóval az események után került az árusokhoz, azonban az ügyben nemcsak szenzációt, hanem fontos társadalmi és etikai

problémákat is látó olvasóknak így is továbbgondolásra serkentő ez az olvasmány.

Van a könyvben egy igen tanulságos rész. Nevezetesen az, amikor a védőügyvéd azt bizonygatja, hogy itt bizony kirakatperről van szó. Nős, ha tényleg arról, akkor az a kérdés: nem lehetett volna per nélkül megoldani a végül is törvénytöréssel (sokak szerint nem a legszerencsésebbel) végződő, eddig nem szabályozott egészségügyi-jogi problémákat? Továbbá: van-e kapcsolat a közelmúlt orvosperjei és az egészségügyi kormányzat struktúrájában és vezetésében bekövetkezett változások között? Ha viszont nem kirakatperrel állunk szembe, akkor mi indokolja az elsőfokú és a másodfokú ítélet közti éles különbséget, s a két ítélet körüli, igen eltérő sajtóvisszhangot?

*

(*Idegenforgalmi Propaganda és Kiadó Vállalat*, 174. o.)

SANDI ISTVÁN

A Tények könyve

A Tények könyve '88-at két újságíró *Baló György* és *Lipovecz Iván* találta ki és szerkesztette. A kötet alcíme: magyar és nemzetközi almanach. A Móra Ifjúsági Könyvkiadó és a Computerworld Informatika KFT adta ki, az Alföldi Nyomda készítette el. A/5-ös formátumban 53,25 ív, köznapin nyolven 845 oldal terjedelemben, ára 275 Ft — s hasonlóan szikáran, adatosan beszél világunkról és országunkról, mint a fenti b.mutatás magáról a könyvről.

A vállalkozás naivan grandiózus, szinte nevetségesen teljes igényű, hiszen az év minden fontos adatát, tényét szeretné tartalmazni. Nehéz lenne tehát tartalomismertetést vagy akár-

csak jegyzéket is adni. Talán inkább idézzük találmra. Megtudjuk például milyen sugárhajtású gépeket használnak a légitársaságok. A világon 582 Jumbo, 14 Concorde és 193 IL-62-es repdes. A hinduizmus az árja népek honfoglalásával kezdődött az i. e. II. évezredben, jelenleg 600 millió hive van. Az 1983. évi Nobel-békedíjat Lech Walesa (1943) lengyel munkás kapta. A Szocialista Munka Hőse kitüntetést 1953-ban alapították eddig 109-en kapták meg.

A mintavétel ad hoc, korántsem reprezentatív értékű, mindenesetre talán érzékelteti, hogyan, mi mindenről tájékozott a könyv. Jelképes értelműnek gondolom, hogy két újságíró

hozta tető alá. Nemcsak azért, mert egyik legfőbb használati mi, zsurnaliszták lehetünk, de azért is, mert újságíráson aggasztóan „tényektelen”. Épp egyik (ha nem a legfontosabb) feladata az információ, a tények ismerete, közlése, s legnagyobb hibája, bűne a tények meghamisítása, vagy erősen tendenciózus kommentálása. Ezek alapján a Tények könyve '88 legfőbb erénye nem csupán az, hogy a tényeket közli (s minden bizonnyal a valódi tényeket), hanem hogy *csak* közli, nem akarja magyarázni. Szimpatikusan felnőtt a gondolkodása: megismerteti velünk a világ kis tégláit, s ránk bízta, hogy felépítsük belőle a magunk házat. — okta —

Egy kórus — 13 nemzet...

Pályaudvar, nyüzsgés, hatalmas csomagokkal érkezők, gyülekező csoport, üdvözlések. Azután legott egy dal! Így kezdődik egy Európa Kórus Találkozó. Így kezdődött most is, itt Magyarországon. Folytatódott azt után Szegeden, a November 7. Művelődési Házban kemény próbákkal. Schubert: G-dúr mise, Brahms: cigánydalok, Spirituálék az alapító karnagy, Fritz der Wey próbáin. Három Rossini-mű, Weelkes: Evening Service, Farkas: Pataki diákdalok a hazai „vendégkarnagy” Gyüdi Sándor próbáin.

Francia tanárnő mellett török egyetemista, belga háziasszony, mögötte NSZK-beli biológus, Liechtensteinből jött építész-mérnök. Érkeztek Hollandiából, Norvégiából, Finnországból. Spanyol és Görögországból, Svájcól és Jugoszláviából a közös éneklésre. Természetesen itt vagyunk mi is magyarok.

Egy kis élcelődés, nevetgélés, komoly beszélgetés, városnézés a nagyon szűkre szabott szabad időben. Csúpan egy hét, 1987. december 27-től 1988. január 3-ig a közösen eltölthető idő.

Hangverseny a Dómban. A kép jobb szélén az alapító karnagy, aki most a kórusal énekel. Vezetényel Gyüdi Sándor. (Fotó: Nagy Lajos Gergely)

És ezen idő alatt hangversenyek is! Jól érezzük magunkat együtt. „Találkozunk egy év múlva!” — így szól a búcsú. — mayer —

FEB—SZET—hír

A Csongrád megyei FEB—SZET megalakította *Kordinációs Tanácsát*. A tanács céljai között szerepel többek között a középiskolai FEB-felelős tanárokkal való kapcsolattartás és együttműködés, a SZET (Szakmunkásképzők Előkészítő Tanfolyama) — munka újbóli megindítása. A Kordinációs Tanács a Csongrád megyében működő FEB—SZET bizottságok, illetve állami-, párt- és tömegszervezetek önkéntes együttműködésén alapul. A tanács elnöke *dr. Hegyi András*, a Bölcsész FEB Országos elnöke, titkára pedig *dr. Szabóné Konács Veronika*, a Bölcsészkarok Felvételleket Előkészítő Bizottsága Országos Elnöksége irodavezetője lett.

Új tanszék

A művelődési miniszter rendelete értelmében az ország tanárképző főiskoláin létrehozták a *technika tanszék*eket. A *Juhász Gyula Tanárképző Főiskola* technika tanszéke az elmúlt év december 1-jén alakult meg az eddigi műszaki és mezőgazdasági tanszék helyett, magába foglalva azok személyi és tárgyi feltételrendszerét. A tanszék nyolc főállású, és négy mellékfoglalkozású oktatót alkalmaz; vezetője *dr. Kókúti Lajos*. Az elődeinél komplexebb jellegű tanszék az általános iskolákban bevezetett technika tantárgy oktatóinak megfelelő képzését segíti elő.

SZEGEDI EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP és KISZ-bizottságainak lapja
Felelős szerkesztő:
GRÓF RÓZA
Szerkesztőség: 6720 Szeged,
Dugonics tér 12. Telefon: 12-119
Megjelenik havonta kétszer
Ára: 2,30 forint. Előfizetési díj egy évre 36,80 forint
Terjesztik az intézmények KISZ- és szakszervezeti bizottságai
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat Szeged,
Tanácsköztársaság útja 10. sz. 6740
Telefon: 24-633 Telex: 82-282
Felelős kiadó:
Kispál Antal igazgató
Szegedi Nyomda Szeged,
Bajcsy-Zsilinszky u. 28. 6720
ISSN: 0230-791X
1988. II. 12. — 469 —
Felelős vezető:
Surányi Tibor igazgató